

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	22094 Територіальне управління та місцеве самоврядування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства - <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22094
Назва ОП	Територіальне управління та місцеве самоврядування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Слюсаренко Олена Миколаївна, Гончаренко Ірина Василівна, Деміхов Олексій Ігорович, Суслов Антон Ігорович, Тертичка Валерій Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	11.03.2020 р. - 13.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/publinfo_samootsinka_7027_281_ter_upr_mag.pdf
ОП

Програма візиту експертної групи http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/progr_vizytu_2020_281-1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП в цілому відповідає критеріям і складає враження повноцінного освітнього компонента для якісного навчання.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В цілому відповідність цілей ОП стратегії розвитку переміщеного ЗВО, освітні компоненти, що утворюють освітню програму складають логічну систему. Спрямування освітньої програми на задоволення потреб ринку праці регіону, зокрема підготовку фахівців для органів державної служби та місцевого самоврядування у регіоні наближеному до зони проведення операції об'єднаних сил. Студентоцентричний підхід, який вважає студента рівноправним суб'єктом освітнього процесу. Створення у 2019 р. відділ управління якістю освітньої діяльності. У ЗВО наявна культура академічної доброчесності, яка розповсюджується на всіх учасників освітнього процесу та розуміється ширше, ніж просто поняття плагіату; створена нормативна основа для діяльності спеціалізованого органу щодо дотримання академічної доброчесності. Науково-педагогічні працівники підвищують свою кваліфікацію. Наявність підрозділу який забезпечує соціальну підтримку здобувачів вищої освіти особливо з числа переміщених осіб, жителів «сірої» зони та тимчасово окупованих територій. На кафедрі запроваджений прозорий рейтинг результативності наукової роботи кожного викладача; створений і систематично оновлюється електронний реєстр випускників.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Відсутність стандарту вищої освіти за спеціальністю (магістри) й необхідність враховувати загальні тенденції розвитку територіального управління й місцевого самоврядування, навчання (дефакто) лише за заочною формою навчання, призначення одного голови ЕК на цю й інші дві ОП, відсутність стаціонарної платформи (майданчику) ЗВО для анкетування щодо якості освітніх послуг яку необхідно створити. Вибір індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти є обмеженим, оскільки на програмі діє блокова система вибору вибіркового освітніх компонентів. Існує потреба залучення всіх зацікавлених сторін включно з роботодавцями до перегляду освітньої програми та періодичного її обговорення на засіданнях Вченої ради та оновлення. Відсутність системної перевірки усіх кваліфікаційних робіт за допомогою технічних засобів (наприклад, програми Unichesk). Відсутність опитувань з метою виявлення потреб у професійному вдосконаленні та розроблення на підставі результатів опитування власних програм професійного розвитку. Необхідність обладнання аудиторій до сучасних освітніх вимог. на рівні університету відсутня ліцензійна програма антиплагіату з метою покращення якості перевірки магістерських робіт; 2. не здійснюється систематична протокольна фіксація результатів перегляду та модернізації ОП разом з стейкхолдерами, оформлення процедур моніторингу та аналізу, пропозицій роботодавців та здобувачів освіти

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма має сформульовані цілі, які загалом відповідають місії ЗВО (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf), зокрема у “забезпеченні підготовки конкурентоздатних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання” через “оволодіння управлінськими навичками роботи, як в державних органах, так і органах місцевого самоврядування... спрямованості на проблематику публічного управління та адміністрування в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ), розвитку комунальних та приватних підприємств цих громад, стратегічне планування розвитку ОТГ”. Загалом ОП, як і спеціальність, є провідною в ЗВО, оскільки гарант програми є одночасно і директором інституту, і її випускники - затребуваними на ринку праці в умовах активного творення ОТГ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Програмні результати навчання як і цілі ОП загалом визначаються з урахуванням позиції стейкхолдерів, що підтверджується відповідями стейкхолдерів на зустрічі та загальною потребою у фахівцях для новостворених ОТГ. Існує відкрите опитування (гугл-док) стейкхолдерів і випускників програми щодо задоволеності навчанням і окремо є опитування на кафедрі по закінченні окремих дисциплін і програми. Також головою ЕК є голова Старобільської районної ради М.Кулачка, до рецензування магістерських робіт залучені міський голова Я.Літвінова та інші, що загалом сприяє формуванню програмних результатів навчання і визначенню адекватних цілей програми. До програми систематично вносились зміни (протоколи кафедри) і було скориговано зміст як окремих дисциплін так підготовку вибіркових з урахуванням тенденцій децентралізації.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Викладачі і, особливо, гарант програми, намагаються відстежувати сучасні тенденції розвитку ОП як в Україні (зміни законодавства, діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування щодо децентралізації і створення ОТГ тощо), так і за межами країни з урахуванням специфіки регіонального контексту (переміщений ЗВО, значна кількість переміщених осіб, наявність “сірої” зони, “пільговиків”, військовослужбовців тощо). Відзначаємо, що в ОП є спроба врахувати регіональну специфіку, активне створення ОТГ й децентралізацію для належної підготовки випускників.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю (магістри) відсутній, але розроблені стандарти окремих професій у сфері державної служби (державний експерт, керівник експертної групи й директор директорату), що дуже загалом сприяє вдосконаленню ОП. Також в ОП враховані загальні тенденції розвитку 281 спеціальності та позицію НАДС.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

В цілому відповідність цілей ОП стратегії розвитку переміщеного ЗВО, загальна залученість стейкхолдерів і випускників до удосконалення ОП у відповідності до потреб новостворених ОТГ у фахівцях та врахування тенденцій розвитку спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутність стандарту вищої освіти за спеціальністю (магістри) й необхідність враховувати загальні тенденції розвитку територіального управління й місцевого самоврядування, навчання (дефакто) лише за заочною формою навчання, призначення одного голови ЕК на цю й інші дві ОП, відсутність

стаціонарної платформи (майданчику) ЗВО для анкетування щодо якості освітніх послуг яку необхідно створити.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідність загалом як для переміщеного ЗВО і недоліки, які і швидко можуть бути виправлені та не залежать (стандарт вищої освіти за спеціальністю) від ОП

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП є структурованою за семестрами та роками навчання та включає освітні компоненти загального та професійного циклів. Сукупність цих компонентів становить логічну взаємопов'язану систему та дозволяє здобувачам освіти ознайомитись з правовими, економічними та організаційними аспектами публічного управління на інституційному та індивідуальному рівнях. Попри те, що, відповідно до Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/opp_pua_tums_2018_2.pdf), усі обов'язкові ОК забезпечують досягнення ПРН, викликає сумнів забезпечення ПРК 2 (Уміння спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності) освітнім компонентом «Стажування», який передбачено лише для денної форми навчання. По-перше, зв'язок уміння спілкування іноземною мовою слабо пов'язаний з проходженням стажування в органах влади та місцевого самоврядування. По-друге, відповідно до зазначеної таблиці, для здобувачів освіти заочної форми навчання цей програмний результат навчання не забезпечується. Разом з тим, студенти цієї форми навчання прослуховують один з вибіркового ОК: ВБ 1.4.1. Іноземна мова або ВБ 1.4.2. Англійська мова для економістів – які за логікою забезпечують цей програмний результат навчання. Таким чином, окрім зазначеного винятку, загалом обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти програмних результатів навчання, проте Матриця потребує доопрацювання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Вибір освітніх компонентів, що складають обов'язкову частину ОП, є виправданим вимогами часу та трендами розвитку публічного адміністрування, а опанування обов'язкових освітніх компонентів дозволяє всебічного розглянути питання функціонування сфери публічного врядування. Освітня програма не містить освітніх компонентів, які за своїм змістом не мають або мають сумнівний зв'язок з визначеною спеціальністю. Разом з тим, обов'язкова складова освітньої програми збігається з обов'язковими складовими двох інших програм, що викладаються за цією ж спеціальністю в цьому ЗВО.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти

навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Наявність трьох ОП за однією спеціальністю вже передбачає можливість студента обрати найоптимальнішу. Вибірковий компонент цієї ОП складає 40 кредитів ЄКТС. Такий обсяг пояснюється тим, що профільність ОП (її відмінність від інших за цією ж спеціальністю) забезпечується саме через вибіркові ОК. Процедура вибору ОК врегульована Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/PolOrgOsv>). На сайті кафедри розміщено перелік та силабуси усіх вибіркових ОК (https://bit.ly/vybirkov_i_kaf), що дозволяє здобувачам повною мірою ознайомитись зі змістом ОК. Під час фокус-груп студенти також зазначили про можливість консультування з викладачами щодо вибору ОК. Вибіркові ОК поділені на цикли загальної та професійної підготовки, що відображено двома вибірковими блоками в ОП. До вибору запропоновано бінарні альтернативи ОК, а студент, як було з'ясовано під час фокус-груп, має можливість обрати лише один ОК із запропонованої пари. Студенти мають можливість обрати 7 вибіркових ОК із загального циклу та 5 вибіркових ОК з професійного -- з представлених 24 ОК. Окремим аспектом реалізації індивідуальної освітньої траєкторії є самостійний вибір студентом теми кваліфікаційної роботи. Отже, у ЗВО існують чіткі та зрозумілі процедури вибору вибіркових ОК, проте реальний вибір студентів є блоковим та не включає ОК інших ОП та спеціальностей. Разом з тим, таке обмеження існує в умовах заочної форми навчання та діяльності ЗВО як переміщеного.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Обов'язковим ОК цієї ОП для денної форми навчання є «Стажування», яке передбачає проходження здобувачами освіти практичної підготовки, що врегульовано загальноуніверситетським Положенням про організацію та проведення практики студентів (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/poloj_praktyka_2017.pdf) і Методичними рекомендаціями щодо проходження стажування слухачами магістратури за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/poloj_praktyka_2017.pdf). До баз практик, угоди з якими були надані гарантом, належать: Головне управління статистики у Луганській області, Старобільська районна рада, Управління соціального захисту населення Старобільської РДА, Відділ освіти Старобільської РДА; Старобільський, Надвірнянський, Новопсковський, Кременський районні центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; КУ «Центр з надання соціальних послуг» Троїцької селищної ради. Разом з тим, ОК «Стажування» відсутня в навчальному плані за заочною формою навчання, за якою наразі здійснюється освітній процес. Така особливість видається логічною та обґрунтованою з огляду на те, що здобувачами освіти за цією формою є особи, які вже працюють в органах влади та місцевого самоврядування, для яких навчання є додатковим заходом підвищення вже наявної кваліфікації.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Під час фокус-групи за участі НПП було з'ясовано, що опанування освітніх компонентів, що входять до освітньої програми дозволяє студентам здобути такі соціальні навички: робота в команді, ухвалення рішень в обмежені часові рамки, подолання конфліктів (в межах курсу «Публічна політика»). Детальне ознайомлення з силабусами обов'язкових ОК показало, що опанування соціальних навичок за допомогою різних методів навчання та видів робіт інтегровано до усіх дисциплін: вміння аргументувати та представляти результати групової роботи (Економіка та врядування); діяти в нестандартних ситуаціях, здійснювати проектну діяльність та використовувати сучасні методи обробки й інтерпретації інформації (Стратегічне управління); діяти в нестандартних ситуаціях (Публічна політика); використовувати сучасні методи обробки й інтерпретації інформації, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення (Право в публічному управлінні); представляти результати звітів, рефератів, публікацій та публічних обговорень, інтегрувати знання з різних галузей, використовувати сучасні методи обробки й інтерпретації інформації, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення, вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності, приймати обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах (Публічна комунікація та ділове мовлення) тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідність обсягу освітньої програми та окремих освітніх компонентів фактичному навантаженню здобувачів перевіряє навчальний відділ ЗВО. Додаткових заходів з перевірки відповідності цих показників ЗВО не проводить. Що ж стосується оцінки обсягу самостійної роботи, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, «основною базою для організації самостійної роботи є навчальна література..., обсяг якої визначають з розрахунку до 5 др. арк. на один кредит».

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітні компоненти, що утворюють освітню програму складають логічну систему, що дозволяє всебічно вивчити особливості публічного управління та відповідає останнім тенденціям розвитку предметної області. Додатковою перевагою програми є широка кількість баз практики для студентів денної форми навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Вибір індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти є обмеженим, оскільки на програмі діє блокова система вибору вибіркового освітніх компонентів. Рекомендовано розширити перелік дисциплін для вибору студентів, до якого зокрема включити освітні компоненти з інших освітніх програм та навіть спеціальностей (так само як і зробити дисципліни цієї ОП доступними для студентів з інших програм).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему, що дозволяє здобувачам опанувати різні аспекти публічного управління; студенти мають можливість реального вибору дисциплін, проте такий вибір є обмеженим.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/rules_vstup_lnu_2020.pdf, та Порядок прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/12/pravylyla_vstup_lnu_tab7.pdf є достатньо зрозумілими, вони розміщені на сайті університету. У тексті не виявлено дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Особливості освітньої програми враховуються правилами прийому на навчання до ЛНУ та Порядком прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», передбачено вступні випробування (усний іспит, комп'ютерне тестування та співбесіда з питань, що стосуються державного управління).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших вітчизняних закладах вищої освіти визначаються відповідно до "Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів" (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/poloj_perevody_ponovlennya_2019.pdf), яке розміщене відкритому доступі на сайті ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Викладачі та студенти освітньої програми розуміють перспективи неформальної освіти, мають позитивний досвід використання on-line-курсів, експертна група рекомендувала розробити положення щодо визнання результатів неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильною стороною є спрямування освітньої програми на задоволення потреб ринку праці регіону, зокрема підготовку фахівців для органів державної служби та місцевого самоврядування у регіоні наближеному до зони проведення операції об'єднаних сил та створення умов для залучення до освітнього простору України осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях Луганської та Донецької областей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендовано сприяти поширенню практики використання потенціалу неформальної освіти та розробити положення про визнання її результатів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а також рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті критерію 3 експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання за освітньо-професійною програмою здійснюється за заочною формою навчання. Методи навчання і викладання в основному сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей і програмних результатів навчання та відповідають студентоцентрованому підходу. Під час фокус-груп здобувачі позитивно відмітили практику використання методу ділових ігор під час занять. Під час фокус-груп з учасниками освітнього процесу з'ясовано, що принцип академічної свободи забезпечується шляхом вільного вибору методів викладання, викладання на підставі результатів досліджень, вільного обрання тем магістерських робіт тощо. Здобувачі вищої освіти є рівноправними суб'єктами освітнього процесу. Наприклад, за результатами опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми заплановано на 2020-2021 навчальний рік проведення семінарів і тренінгів для викладачів університету з використання новітніх педагогічних методів в освітньому процесі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертна група переконатися, що всі учасники освітнього процесу вчасно поінформовані й мають можливість ознайомитися з інформацією щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів завдяки розміщенню на сайті освітньо-професійній програмі та розробленим силабусам дисциплін (<https://sites.google.com/site/kafedradsunsz/навчальний-процес/дисципліни-пуа>), а також всієї ОП загалом (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/opp_pua_tums_2018_2.pdf)

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час зустрічі з викладачами експертна група встановила, що зміст освітньої програми оновлюється з урахуванням результатів наукових досліджень. Виконання магістерських робіт передбачає досягнення програмних результатів навчання за освітньою програмою. Наприклад, одним з програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою є «уміння самостійно планувати і виконувати дослідницькі та/або інноваційні завдання, формулювати висновки за одержаними результатами».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

З'ясовано, що періодично відбувається перегляд і оновлення змісту дисциплін, про що свідчать списки рекомендованих джерел до вивчення дисциплін за освітньо-професійною програмою. У цьому можна переконатися, переглянувши силабуси дисциплін: <https://sites.google.com/site/kafedradsunsz/навчальний-процес/дисципліни-пуа> Під час фокус-групи з магістрантами і випускниками освітньо-професійної програми з'ясовано, що викладачі реагують на зміни в законодавстві та під час практичних занять розв'язують проблемні ситуації, пов'язані з цими змінами. Разом з тим з'ясувалося, що останні зміни до освітньо-професійної програми вносилися в 2018 р.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчальні дисципліни висвітлюють результати світового досвіду. Викладачі мають можливість стажуватися у провідних вітчизняних закладах вищої освіти і за кордоном. У рамках міжнародної співпраці університету викладачі відвідали заклади вищої освіти за кордоном і навіть університети

світового класу. Експертною групою з'ясовано, що в закладі недостатньо розвинена система академічної мобільності викладачів з метою викладання в закладах вищої освіти за кордоном та академічна мобільність здобувачів вищої освіти за даною освітньо-професійною програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Поінформованість учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів завдяки розміщеним на сайті освітньо-професійній програмі та розробленим силабусам дисциплін. Студентоцентрикований підхід, який вважає студента рівноправним суб'єктом освітнього процесу. Створення у 2019 р. відділу управління якістю освітньої діяльності, який проводить опитування здобувачів щодо якості освітньої програми, аналізує результати і пропонує заходи щодо вдосконалення освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Існує потреба залучення всіх зацікавлених сторін включно з роботодавцями до перегляду освітньої програми та періодичного її обговорення на засіданнях Вченої ради та оновлення. Потребують перегляду і оновлення методи навчання. Існує необхідність їх осучаснення, застосування інноваційних методів навчання, використання під час реалізації освітньої програми таких методів, як круглий стіл, мозковий штурм, майстер-клас тощо.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання й викладання в основному сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. На практиці реалізується студентоцентрикований підхід і це підтверджують здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою. Розроблено силабуси дисциплін за освітньо-професійною програмою і оприлюднено на сайті університету.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до п. 3.6. Положення про організацію освітнього процесу, контрольні заходи передбачають поточний, семестровий (залік чи іспит) і підсумковий контроль (атестація). Семестрова оцінка виставляється викладачем за 100-бальною шкалою; відповідність оцінок за національною шкалою та шкалою ЄКТС визначена у Положенні. В описі ОП (<https://bit.ly/TeUMS>) вказано, що «у рамках поточного контролю оцінюються усні та письмові відповіді, результати комп'ютерного тестування, виконання творчих завдань, захист підготовлених презентацій; модульні роботи проводяться письмово або у вигляді комп'ютерного тестування, захисту творчих проектів тощо); підсумкова оцінка (залік або іспит) виставляється з урахуванням поточної успішності та результатів модульних робіт». Підсумкова атестація проходить у вигляді комплексного випускного іспиту та захисту магістерської роботи. Силабуси ОК на сайті кафедри (https://bit.ly/vybirkov_i_kaf) містять всю необхідну інформацію щодо системи оцінювання: форму підсумкового контролю, форми і методи контролю, кількість балів за кожен вид роботи. Також під час фокус-групи студенти повідомили, що викладачі розповідають на початку кожного ОК про його особливості, зокрема систему оцінювання. Таким чином, контрольні заходи є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого ОК та ОП в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Тимчасом як процедури проведення поточних контрольних заходів та їхнього перескладання встановлюються викладачами кожного курсу окремо та доносяться до студентів під час першого заняття, відповідні норми для семестрового контролю закріплені в Положенні про організацію освітнього процесу (розділ 5). Студенти, які отримали семестрову оцінку від 21 до 49 балів, мають право двічі перескласти іспит або залік: перший раз викладачеві, другий – комісії (у письмовій формі). Проведення підсумкової атестації врегульовано відповідним Положенням (<https://bit.ly/EkzKom>). Повторне складання випускного іспиту й захист випускної кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється (п. 3.8.). Процедура апеляції також регулюється Положенням. Об'єктивність оцінювання окремих контрольних заходів забезпечується проведенням у системі Moodle, яка автоматично виставляє бал, а також відкритим доступом до оцінок усіх студентів групи. Об'єктивність оцінювання підсумкової атестації забезпечується залученням зовнішніх фахівців до роботи Екзаменаційної комісії. Під час фокус-груп студенти та випускники не висловлювали зауважень до процедур проведення та критеріїв оцінювання контрольних заходів, наголошували на наявності усієї потрібної інформації у силабусах курсів та можливості консультування з викладачами щодо особливостей оцінювання контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Нормативна основа врегулювання питань академічної доброчесності (АД) -- Положення про організацію освітнього процесу, Положення про АД учасників освітнього процесу (<https://bit.ly/AcadDobr>). Пункт 3.3. першого Положення визначає, що «обов'язкову перевірку щодо наявності плагіату в курсових та випускних кваліфікаційних проектах (роботах) здійснює науковий керівник». Кваліфікаційні роботи з порушенням АД не допускають до захисту, а студентів відраховують. Положення про АД широко трактує поняття «академічна доброчесність»: (1) його норми стосуються студентів, НПП, авторів статей; (2) порушенням АД визначено академічний плагіат, самоплагіат, списування, необ'єктивне оцінювання, виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів тощо. Врегульовано діяльність Комісії з питань етики та АД. Викладачі наголошують на неприйнятності порушення норм АД; не приймають письмові роботи з ознаками порушення АД. Вимоги АД також пояснюються на курсі з методології досліджень. В рамках підготовки кваліфікаційної роботи передбачено три перевірки тексту науковим керівником та/або іншим НПП, зокрема безкоштовними технічними засобами на наявність академічного плагіату. Система використання платних програм для перевірки усіх кваліфікаційних робіт відсутня, хоча запланована. Студенти показали поінформованість щодо поняття «академічна доброчесність», розуміння його складових. Усі дисертаційні роботи та статті, що подаються для публікації в університетських виданнях, проходять перевірку за допомогою Unicheck.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Публікація силабусів усіх дисциплін, в яких деталізовано систему оцінювання та контрольних заходів в рамках окремих ОК, а також наявність відповідних положень на сайті університету дозволяє забезпечити чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти. У ЗВО наявна культура академічної доброчесності, яка розповсюджується на всіх учасників освітнього процесу та розуміється ширше, ніж просто поняття плагіату; створена

нормативна основа для діяльності спеціалізованого органу щодо дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність системної перевірки усіх кваліфікаційних робіт за допомогою технічних засобів (наприклад, програми Unicheck).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма загалом відповідає вимогам критерію: має чіткі та зрозумілі правила і процедури проведення контрольних засобів та їх оцінювання, ЗВО та НПП цієї ОП вживають заходів із підвищення об'єктивності оцінювання. Водночас в закладі перебуває на етапі становлення система дотримання академічної доброчесності, закріплена її нормативна основа, закладений початок інституційної складової; існують практики перевірки кваліфікаційних робіт на відповідність вимогам академічної доброчесності. Проте невикористання якісних платних технічних систем перевірки на плагіат для магістерських робіт є недоліком, що обумовлює зниження оцінки.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна й професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, задіяних у сфері реалізації освітньо-професійної програми, дає можливість досягнути визначених програмних результатів навчання. Інформація про викладачів: https://docs.google.com/document/d/1jo3_Gt6MZbHDJ3JMYgOG909iM55wh9UBW7fcanDyVUY/edit Кафедра Публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами посідає 1 місце у рейтингу досягнень соціо-гуманітарних кафедр університету в науково-дослідній роботі за 2019 р. (Джерело: Науково-дослідна робота ЛНУ імені Тараса Шевченка за 2019 рік. Результати. Форми організації. Перспективи розвитку: інформаційні матеріали до засідання вченої ради 27 січня 2020 р. / За ред. Л.Ц. Ваховського: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», К. : ТАЛКОМ, 2020. – 124 с.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Положення про порядок конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» розміщено на сайті університету: http://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/polojennya_proved_konkurs_2016.pdf Під час конкурсу враховуються досягнення викладача за попередній період, а також існує практика проведення відкритих занять.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Екпертною групою з'ясовано, що роботодавці долучаються до рецензування магістерських робіт <https://sites.google.com/site/kafedradsunsz/навчальний-процес/roboci-navcalni-programi>, а також беруть участь у підсумковій атестації магістрантів. Відбувається постійна усна комунікація між роботодавцями та колективом кафедри.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Університет іноді залучає до проведення занять представників роботодавців. Як правило, таке залучення до викладання за освітньо-професійною програмою відбувається на основі сумісництва.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів в університеті реалізується шляхом співпраці з іншими організаціями щодо участі в програмах підвищення кваліфікації в Україні, а також участі в конференціях, семінарах як в Україні, так і закордоном. Існують можливості підвищення професійного рівня шляхом навчання в аспірантурі та докторантурі університету. Розроблено графік проходження викладачами підвищення кваліфікації. Під час фокус-групи з викладачами освітньо-професійної програми з'ясовано, що вони мають достатньо можливостей щодо професійного розвитку. Разом з тим надано рекомендації щодо проведення опитування й розроблення університетом власних програм професійного розвитку викладачів, які максимально враховуватимуть їхні професійні інтереси.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У Стратегії розвитку університету на 2020-2025 рр., що представлено на сайті університету http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf, є пункт щодо запровадження різноманітних форм заохочення співробітників університету залежно від ефективності їхньої навчально-методичної роботи, результативності наукових досліджень, використання сучасних технологій у навчальному процесі. Надано рекомендації щодо мотивації викладачів до розвитку викладацької майстерності. Проведення тренінгів з розвитку викладацької майстерності, включення до рейтингу критеріїв «Якість викладання», «Викладацька майстерність» та матеріального заохочення за досягнення.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна й професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації освітньо-професійної програми, дає можливість досягти програмних результатів навчання. Науково-педагогічні працівники підвищують свою кваліфікацію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність опитувань з метою виявлення потреб у професійному вдосконаленні та розроблення на підставі результатів опитування власних програм професійного розвитку.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професійна й академічна кваліфікація науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації освітньо-професійної програми, дає можливість досягнути програмних результатів навчання. Викладачі професійно вдосконалюються шляхом участі у планових програмах підвищення кваліфікації, участі в конференціях, семінарах, стажуваннях тощо. Під час фокус груп з магістрантами і випускниками з'ясовано, що вони задоволені професійним рівнем викладачів, які викладають на цій освітньо-науковій програмі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (аудиторії, бібліотека, інфраструктура, комп'ютерне обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Разом із тим, необхідно зазначити, що у зв'язку із переміщенням ЗВО до м. Старобільськ навчальний процес проводиться у пристосованих приміщеннях, але його організовано таким чином, що в цілому дозволяє досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Знайомство експертної групи з навчально-матеріальною базою розкрило позитивні тенденції її розвитку, проведено ремонт корпусів, гуртожитків, оснащено комп'ютерні аудиторії.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустріч з викладачами, студентами, які навчаються на даній ОП та представниками студентського самоврядування експертна група встановила, що учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до навчальної інфраструктури та інформаційних ресурсів, організовано wi-fi доступ Internet, навчальний процес забезпечено комп'ютерними класами і мультимедійним обладнанням та використання освітнього порталу і електронної бібліотеки. ЗВО надає можливості для організації дозвілля, занять спортом, мовної підготовки тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В університеті формуються безпечні умови навчання, праці та побуту здобувачів вищої освіти, дотримання здорового способу життя. Функціонує відділ охорони праці. Діє соціально-психологічна служба В ЗВО розгорнуто медичний пункт, куди здобувачі вищої освіти можуть безоплатно звернутись. Спілкування з представниками студентського самоврядування дозволяє стверджувати про врахування при прийнятті рішення щодо організації освітнього середовища потреб та інтересів здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти у ЛНУ забезпечується наданням їм можливості щодо вирішення проблем відповідно до компетенції адміністративних підрозділів університету самостійно, або за підтримки представників органів студентського самоврядування, або куратора. Для комунікацій активно застосовується мобільний додаток Viber. Інформація щодо освітньої, міжнародної, наукової діяльності, анонси подій та заходів висвітлюються на сайті ЗВО, інституту та кафедри. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти експертна група отримала позитивні відгуки про організацію навчання та викладання, взаємодію здобувачів вищої освіти з викладачами та адміністративним персоналом університету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Особи з особливими освітніми потребами відсутні серед студентів, які на даний час навчаються за освітньою програмою. Проте, університет створює умови для реалізації права на освіту вказаних осіб. Передбачена можливість навчання за індивідуальних графіком, розгорнута система дистанційного навчання та консультативної підтримки освітнього процесу, розроблено Перспективний план підготовки закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/ymovu.pdf>). Експертна група звернула увагу на недостатню кількість пандусів та утруднений доступ здобувачів вищої освіти з особливими потребами до аудиторій на поверхах вищих першого.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика врегулювання конфліктних ситуацій реалізується шляхом виконання положень Колективного договору (http://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/kol_dog.pdf) Положення про порядок створення та організацію роботи ЕК (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/poloj_EK_2017.pdf) та Антикорупційної програми (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/04/antikorrup_Inu_2018-2020.pdf.pdf). Забезпечено можливість електронного звернення до ректора, а також студентської соціальної служби (http://luguniv.edu.ua/?page_id=4549). За час реалізації освітньої програми потреби врегулювання конфліктних ситуацій не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група засвідчує зміцнення навчально-матеріальної бази та безперервну роботу адміністрації щодо її вдосконалення в умовах обмеженого фінансування та функціонування у регіоні безпосередньої близькості до лінії розмежування зони операції об'єднаних сил. Позитивні практики: - наявність підрозділу який забезпечує соціальну підтримку здобувачів вищої освіти особливо з числа переміщених осіб, жителів «сірої» зони та тимчасово окупованих територій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Необхідне подальше обладнання аудиторій сучасними меблями, забезпечення доступу осіб з особливими освітніми потребами до аудиторій на вищих поверхах, завершення ремонту гуртожитків.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЛНУ, а також навчально-методичне забезпечення ОП достатні для забезпечення досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Університет розвиває матеріально-технічну базу та сприяє удосконаленню навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми «Територіальне управління та місцеве самоврядування» регулюється Положенням про організацію навчального процесу в університеті, Положенням про відділ управління якістю освітньої діяльності, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Система управління якістю освітньої діяльності кафедри публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами затверджено на засіданні кафедри від 20.11.2019. Освітня програма розробляється робочою групою на чолі з гарантом ОП - д.н. з держ.упр., проф. Заблоцьким В.В., а також навчальним відділом, проректором та ректором. Гарант ОП разом із завідувачем кафедри та представниками студентського самоврядування визначають необхідні зміни до професійних та соціально-особистісних компетенцій. Аналіз якісних результатів навчання за ОП здійснюється щорічно наприкінці

навчального року, враховуються пропозиції всіх учасників освітнього процесу. При перегляді ОП у 2016 р. було зазначено, що зміни відбулись у назвах дисциплін («Державна служба» - «Публічна служба») та введено нову дисципліну «Публічна політика», змінились терміни навчання в 2016 р. та 2018 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Організований періодичний перегляд ОП. Здобувачі вищої освіти залучені до участі у діяльності вченої ради інституту (Авраменко О.В., Мельниченко А.М.), обговорюють зміст, обсяг компонентів навчальних програм і вносять пропозиції щодо їх вдосконалення. За результатами 2018-2019 н.р. були виявлені такі пропозиції здобувачів щодо вдосконалення ОП: збільшити перелік джерел наукових та реферативних баз, до яких здобувачі будуть мати доступ, збільшити зміст в ОК, спрямований на допомогу в написанні магістерської роботи. Останні зміни були внесені в ОП в 2018 році. Студентська рада університету бере активну участь у процедурах забезпечення якості ОП. Серед цих напрямів є моніторинг якості надання освітніх послуг серед здобувачів освіти. Студентська рада, за власною ініціативою, може провести опитування серед здобувачів освіти в зручний для неї час або за ініціативою студентів. Таким чином, студенти беруть участь на всіх етапах створення та обговорення аспектів реалізації ОП. Студенти ННІ ПУАПО приймають активну участь у процесі забезпечення якості ОП, оцінюють в анкетному опитуванні якість надання освітніх послуг (http://luguniv.edu.ua/?page_id=3131). Фокус-група здобувачів підтвердила існування практики залучення студентів до оцінки і перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Професіонали-практики та представники роботодавців періодично залучаються до обговорення та перегляду ОП. Їх практичний досвід та рекомендації враховуються при перегляді ОП. Наприклад, до цієї роботи залучались: керівник служби управління персоналом Луганської ОДА Полященко С.В., Голова Старобільської районної ради Кулачка М.О., начальник Головного управління статистики у Луганській області Протопопов Д.Я., начальник Департаменту економічного розвитку та зовнішньоекономічної діяльності Луганської ОДА Медведчук С.М., начальник Головного управління Держпродспоживслужби в Луганській області Холоденко Р.А., працівники апарату Луганської обласної державної адміністрації. Рецензії роботодавців на освітньо-професійну програму: <https://sites.google.com/site/kafedradsunsz/навчальний-процес/roboci-navcalni-programi>. В університеті в 2019 році також створений Центр розвитку кар'єри (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_centre_roz_kar_29nov2019.pdf), який забезпечує практико орієнтовані заходи для студентів, залучає роботодавців до проведення гостьових лекцій, семінарів, тренінгів, конкурсів, бізнес-турнірів, неформального навчання, популяризації ідеології побудови власного бізнесу та розвитку кар'єри в органах місцевого самоврядування і на держслужбі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Інформація щодо кар'єрного росту випускників магістратури фіксується на кафедрі протягом 8 останніх років і зберігається в архіві. Створений і систематично оновлюється електронний реєстр випускників за ОП, що дозволяє підтримувати контакти з власними випускниками, які поступово стають роботодавцями і залучаються керівництвом кафедри до практико орієнтованих заходів. Таким чином відслідковується кар'єрне зростання випускників. Після закінчення навчання випускники часто залишаються на поточних посадах, але в деяких випадках, протягом певного періоду відбувається якісний кар'єрний зсув. Так, прикладом кар'єрного зростання можна навести Начальника Міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Донецькій та Луганській областях Щербіні Н. Г., завідувача сектору управління персоналом Державного архіву Луганської області Сілюкової Я.О., керівника Головного управління Держпродспоживслужби в Луганській області Холоденко Р.А., провідний фахівець Міністерства ДСНС України Журба С.А. та інші, пропозиції яких значно покращили зміст ОП з переліку вибірових дисциплін. З метою оптимізації роботи в напрямку налагодження співпраці з стейкхолдерами, сприяння у пошуку баз практик, у працевлаштуванні здобувачів вищої освіти і випускників, підтримки зворотного зв'язку з ними та залучення до освітнього процесу, в університеті створений Центр розвитку кар'єри.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ОП є актуальною і перспективною, як для країни в цілому, так і для регіону. Реалізація в Україні адміністративно-територіальної реформи, зміни в законодавстві сприяють розвитку викладацького інноваційного потенціалу та дозволяють змінювати зміст освітньої програми відповідно до сучасних вимог. Водночас визначені деякі слабкі сторони програми: невизначеність деяких позицій адміністративної реформи та відсутність статистичних даних по розвитку регіону, що ускладнює процес викладання навчального матеріалу. Щорічний аналіз якості магістерських досліджень дозволяє забезпечити більш тісний зв'язок їх тем з практичною спрямованістю діяльності студентів та посилення їх дослідницької складової, що є показником підвищення якості викладання та контролю ОП. Результати аналізу розглядаються на засіданні кафедри (Протоколи: № 8 від 08.04.2015р., № 5 від 13.01.2016р., № 6 від 22.03.2017р., № 8 від 14.03.2018 р., № 8 від 03 квітня 2019 р.). Співробітники новоствореного в 2019 році відділу управління якістю освітньої діяльності розуміють власну місію і перспективні напрями роботи, проходять навчання, будують роботу з моніторингу якості ОП та реагують на виявлені недоліки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною. Проте, під час акредитації підготовки магістрів з спеціальності 8.15010002 «Державна служба» за 2009 р. були надані зауваження, щодо вдосконалення роботи кафедри. За минули роки проведена відповідна робота, яка суттєво вплинула на рівень якості вищої освіти, зокрема: 1. Кардинально змінився кількісний та якісний склад кафедри (<https://sites.google.com/site/kafedratsunsz/vikladaci-kafedri?authuser=0>) 2. Теми магістерських робіт почали тісно ув'язуватися з роботою слухачів магістратури та узгоджуватися з роботодавцями: <https://drive.google.com/drive/folders/1bNGjHSyL6ewisFISj4wb3ahzsYCU8yLu>, https://drive.google.com/file/d/1DxVWZLF7-glgG_kSHTGOyivzL0UTa3Ki/view, https://drive.google.com/file/d/1dSF6djQgb2tvrlFqUV9m_RGdm3sTxGOc/view, https://drive.google.com/file/d/1D6e2JaXnd6KLjepJeOtsiT_HjcMxeOg/view. 3. Значно поповнився бібліотечний фонд ЗВО у тому числі завдяки науковим напрацюванням викладачів кафедри. 4. Проведена робота дозволила сформувати контингент слухачів, який загалом перевищує кількість слухачів усіх магістратур Східного регіону (біля 200 здобувачів). 5. Відкрита заочна форма навчання, яка зараз стала основною. У 2019/2020 навчальному році в університеті було здійснено акредитаційну експертизу освітньої програми «Комп'ютерні мережі». Результати цієї експертизи та корисні зауваження експертів були використані менеджментом університету для покращення якості освіти по інших ОП (в тому числі збільшення циклу теоретичної підготовки).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в Університеті функціонує на рівнях адміністрації, інституту і робочих та дорадчих органів, які змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП на всіх рівнях. В університеті сформована база даних тем магістерських робіт з метою уникнення повторюваності тем і контролю за актуальністю обраної тематики. На кафедрі створена сторінка в соціальній мережі «Fb» для висвітлення рівня якості ОП (<https://www.facebook.com/login/?next=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fgroups%2Fkafedra.publ.sluzhby%2F>). На кафедрі ведеться перевірка дипломних робіт на наявність академічного плагіату за допомогою безкоштовних програм під особистою відповідальністю студента і його керівника, також запроваджений прозорий рейтинг результативності науково-педагогічної роботи кожного викладача, який стимулює особовий склад до підвищення ефективності діяльності. Для здобувачів вищої освіти і викладачів в університеті відкрито безкоштовний доступ до наукометричних баз даних «Scopus» і «WoS». В університеті розроблений і реалізується щорічний план проведення науково-методичних семінарів, майстер-класів, семінарів з питань якості освіти для покращення педагогічної майстерності викладачів. Студенти, які навчаються на ОП, приймають участь в науково-практичних конференціях та конкурсах наукових робіт на базі університету (<https://sites.google.com/site/kafedratsunsz/конференція>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В університеті сформована база даних тем магістерських робіт з урахуванням ключових слів з метою уникнення повторюваності тем і контролю за актуальністю обрання нової тематики; створений Центр розвитку кар'єри. Для здобувачів вищої освіти і викладачів в університеті відкрито безкоштовний доступ до наукометричних баз даних «Scopus» і «WoS». На кафедрі запроваджений прозорий рейтинг результативності наукової роботи кожного викладача; створений і систематично оновлюється електронний реєстр випускників. Освітня програма орієнтується в першу чергу на регіональне замовлення і місцеву специфіку роботи органів місцевого самоврядування і державних закладів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. не проводиться регулярно електронне опитування магістрантів, не архівуються результати опитувань; 2. не здійснюється систематична протокольна фіксація результатів перегляду та модернізації ОП разом з стейкхолдерами, оформлення процедур моніторингу та аналізу, пропозицій роботодавців та здобувачів освіти; 3. не створена Експертна рада роботодавців; Недоліки: на рівні університету відсутня ліцензійна програма антиплагіату з метою покращення якості перевірки магістерських робіт; Рекомендовано: 1. створити Експертну раду роботодавців або ввести в склад Вченої ради університету представника роботодавців для легітимації співпраці закладу вищої освіти з відповідними стейкхолдерами; 2. якісно посилити роботу щодо розробки разом з роботодавцями тем магістерських робіт і виконання їх на замовлення роботодавців; 3. запровадити постійну практику проведення «Ярмарок вакансій», запрошуючи випускників, діючих і потенційних роботодавців; 4. налагодити системне запрошення випускників та роботодавців кафедри на гостьові лекції як для власних магістрантів, так і для студентів інших кафедр (в рамках роботи Центру розвитку кар'єри) для інституціоналізації позиції кафедри на рівні закладу вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Виявлені несуттєві недоліки, надані рекомендації з приводу їх усунення.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами (http://luguniv.edu.ua/?%20page_id=3131): статут, стратегія розвитку університету на 2019-2025 рр., колективний договір, додатки до колективного договору, правила внутрішнього трудового розпорядку, стандарти забезпечення якості освіти в університеті, антикорупційна програма на 2018-2020 рр., положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, положення про організацію освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf). В цих положеннях викладені основні аспекти організації освітнього процесу, де дано чітке і зрозуміле роз'яснення стосовно правил та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. В ході консультативного оцінювання ОП було проведено спілкування з викладачами та адмінперсоналом університету, а також здобувачами освіти. Бесіди підтвердили, що всі учасники освітнього процесу розуміють свої права та обов'язки і мають відкритий доступ до відповідних документів в електронному і паперовому вигляді.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна група отримала докази того, що ЗВО висвітлює на своєму офіційному сайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій і оприлюднює не пізніше ніж за місяць до

затвердження освітньої програми (<https://sites.google.com/site/kafedradsunsz/навчальний-процес/roboci-navcalni-programi>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група засвідчила, що університет своєчасно оприлюднює на своєму сайті достовірну інформацію про ОП та силабуси навчальних дисциплін в достатньому обсязі для інформування усіх зацікавлених сторін (<https://sites.google.com/site/kafedradsunsz/навчальний-процес/roboci-navcalni-programi>). Інформація щодо освітньо-професійної програми, силабуси навчальних дисциплін, нормативні документи, які регламентують права та обов'язки здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників розміщена на сайті закладу вищої освіти у вільному доступі. Здобувачі вищої освіти та навчально-педагогічні працівники ознайомлені із наведеними документами.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сайти кафедри та університету оновлені, мають актуальну інформацію щодо освітнього процесу. Кафедра активна в соціальній мережі «Fb», висвітлюючи аспекти власної діяльності. ЗВО має всі необхідні документи, що регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу. Процедура затвердження освітньої програми є прозорою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не проводиться системна робота по висвітленню на електронних ресурсах університету і кафедри взаємодії з усіма стейкхолдерами. Рекомендовано: 1. посилити роботу щодо висвітлення на сайтах кафедри та університету, а також на сторінці кафедри в соціальній мережі «Fb» в режимі новин інформації (текст, фото, відео, скріни документів) про: - проведені заходи з усіма стейкхолдерами в контексті аналізу та покращення якості ОП; - взаємодію з роботодавцями і випускниками; - відгуки магістрантів щодо поточного стану справ в ході навчання за ОП. 2. акцентувати на всіх власних електронних ресурсах промоцію кафедри, її викладачів та сильні сторони ОП. 3. активізувати роботу з використанням месенджерів та гугл-анкетування для системного охоплення опитуваннями випускників і роботодавців з метою актуального збору відгуків щодо якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Є окремі недоліки відповідності за критерієм

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Тертичка Валерій Володимирович

Члени експертної групи

Слюсаренко Олена Миколаївна

Гончаренко Ірина Василівна

Деміхов Олексій Ігорович

Суслов Антон Ігорович